

Transcript Thema 2 Verkeer en vervoer

5

Luisteren

Lezing over verkeer en vervoer

U gaat luisteren naar een gedeelte van een lezing van ingenieur Bierman. De lezing is uitgezonden op de radio. U hoort eerst hoe de lezing begint. Hierbij is nog geen opgave.

Ja, dames en heren, ik ben hier om het nodige te vertellen over verkeer en vervoer. Wij willen van A naar B, en om dat te doen hebben wij transportmiddelen nodig en terwijl we dat doen, gaan zich een aantal problemen aftekenen op het gebied van ruimte, op het gebied van milieu, en ook nog een keer op het gebied van het vervoer zelf; dat we veel te laat in B aankomen, dat we met te veel mensen tegelijk ergens willen zijn en dat dat een probleem is dat we zo langzamerhand moeten oplossen.

De toets gaat nu meteen verder. Lees eerst opgave 1 goed door.

Mobiliteit is dus een probleem geworden, transport. Maar dan moeten we het meteen wel uitsplitsen, want we hebben lange tijd een samenleving gehad waarin mobiliteit helemaal niet zo'n probleem was. Je moet dus een onderscheid maken in harde mobiliteit en zachte mobiliteit. Harde mobiliteit dat moet je gemotoriseerd doen; zachte mobiliteit geeft eigenlijk nauwelijks een probleem. Als we te voet gaan, hebben we een paar schoenen nodig en het is lekker als de weg niet al te veel kuilen heeft; we kunnen op de fiets; en wat we zo langzamerhand vergeten zijn, wat ook nog een mogelijkheid is: we kunnen te paard. Windkracht hebben we heel lang ook gebruikt om allerlei dingen te transporteren.

Lange tijd was het platteland helemaal voor ons niet bereikbaar als stedeling. Nou, die situatie is helemaal gewijzigd, doordat de afstand die wij konden overbruggen per tijdseenheid, toenam. Dat is eigenlijk het probleem waar we nu steeds meer mee zijn komen te zitten: het woon-werkverkeer kwam op deze wijze op gang. Nu is het zo dat het woon-werkverkeer maar een derde van het totale verkeer is, want ja, we leven niet alleen om te werken, we doen nog veel meer. Dat is dus het sociale en recreatieve transport. Het op bezoek gaan, het doen van boodschappen, een bezoek aan een museum, en ga zo maar door. Dat soort activiteiten omvat dus twee derde van de totale mobiliteit. En wat zien we nu tot onze verbazing, dat we wel erg veel aandacht politiek geven aan het woon-werkverkeer, dat kan je ook met het blote oog zien, hè, het staat in file, het is een groot probleem. En dat we aan die twee derde verdere mobiliteit, waarin natuurlijk ook al die problemen gemaakt worden, dat we die laten voor wat ze zijn.

Een voornaam probleem wat aan het toenemen van de afstand vast zit, is dat doordat we het steeds meer zijn gaan doen, er milieuproblemen uit zijn voortgekomen, die zo groot zijn dat we tot mobiliteitsbeperking moeten overgaan. Mobiliteitsbeperking dat is in eerste instantie proberen het op een andere manier te doen. De eerste stap is natuurlijk proberen de fiets te nemen – het paard wil ik nog even buiten beschouwing laten. En de volgende stap is de afstand te bekorten. En eigenlijk het liefst te laten samenvallen. A en B zouden weer zo dicht mogelijk bij elkaar moeten komen te liggen, en daarmee zou dan de mobiliteit als het ware verdampen. Een andere mogelijkheid is, en dat is de mogelijkheid op korte termijn, dat is dat je zegt ja, als we nou al in staat zijn om het op iets andere manier te doen met veel minder negatieve milieu-effecten, dan hebben we al een heleboel gewonnen. Dan kom je dus uit op openbaar vervoer. Ja, zegt u, maar openbaar vervoer, dat geeft ook een heleboel milieuproblemen, maar dat valt in het niet in vergelijking met wat het autoverkeer over ons heen brengt en dat betekent dat je met het openbaar vervoer zestigmaal zo ver kunt gaan voordat je bereikt hebt het milieubelastend niveau dat je nu met het autoverkeer hebt. Dus wij kunnen nogal wat.

Als wij dus een overschakeling kunnen bewerkstelligen naar openbaar vervoer, dan krijg je natuurlijk de volgende vraag: ja, maar wat voor kwaliteit moet het dan hebben? Maar als we dan gaan kijken hoe ons vervoer in elkaar zit, dan zie je dat we eigenlijk steeds stuivertje verwisselen. Ja, niet iedereen kan, en dat is maar goed ook, een trein voor zijn deur hebben. Dat betekent dat je ergens de langere afstanden overbrugt per trein, dan moet je overstappen, en dan kom je als het ware in een andere schakel van de vervoersketen. Die vervoersketen daar mankeert een heleboel aan; hè, u kent allemaal het verhaal van je komt aan, en dan kan je nog net die bus weg zijn rijden die je had moeten hebben. En zo zijn er tal van klachten die je kunt uiten over het hele vervoersysteem. Dat moet natuurlijk veel beter.

Maar dat is lang niet alles, want kwaliteit is niet alleen een kwestie van tijd, maar ook van kwaliteit. Wat doe ik eigenlijk tijdens de rit? Openbaar vervoer moet dus niet streven naar alsmaar sneller. Het is natuurlijk wel prettig om in een paar uur naar Parijs te kunnen, vooral als hij daar tussendoor heel weinig stopt. Maar openbaar vervoer zal in principe toch op veel plaatsen moeten stoppen om de klant in te laten en uit te laten, want anders werkt het niet. Dat betekent dat de verblijfstijd in het openbaar vervoer dus altijd groot zal blijven. En als de verblijfstijd groot moet blijven, dan moet je zorgen dat je faciliteiten levert. Dan moet je om te beginnen zorgen dat er een goed toilet is en je zult versnaperingen moeten aanbieden, en verfrissingen. Want als je zo'n tijd daar in zo'n trein zit, dan heb je wel iets nodig.

En dan laat ik het aan u over om eens na te gaan wat je allemaal nog meer in die trein zou kunnen doen om een plezierige reis te hebben en tijd te

sparen voor andere dingen. Bijvoorbeeld sleutelen aan die auto die de hele tijd kapot is, en het proefrijden, het zoeken van een parkeerplaats als u de auto ergens anders wilt zetten, en ga zo maar door. Je moet eens optellen wat de auto meer nog aan tijd kost dan alleen maar de rit. Want u stapt op een zeker moment uit de trein, maar u hoeft er niet voor te zorgen dat hij goed gekoppeld is, dat het seinwezen klopt en dat het station schoon is, en ga zo maar door. Daar hoeft u allemaal niet naar om te zien. Maar als u uw particuliere auto heeft, moet u dat allemaal wel en dat wordt er allemaal niet bij opgeteld.